

PRIBOR ZA LOV I VREMEPLOV

LANA BOJANIĆ

SADRŽAJ

TVOJ TI GRAD NE PRISTAJE	5
Plavo	6
Uhvati me fotografijom	7
Višekatnice	8
Stari brazilski pjesnik	9
Jesen na terasi Hotela Fontana	10
U Zagrebu, nedjelja	11
Odabir	12
Pjesma propuštenih poziva	13
Vrijeme mjereno u psima	14
Vremenska prognoza za 30.4.	15
VODA SE DIŽE	16
Come on, baby	17
Maršalovi otoci	18
Svijet će završiti dok smislimo stih	19
Vani počinje prvo poluvrijeme ljeta i svi urlaju	20
Voda se diže	21
Okvir, puno drvo, 18×24	22
Makarski Jadran	23
Maledetta Varboska	24

„El corazón tiene más cuartos que un hotel de putas“	25
PISAT ĆU, OBEĆAVAM, I TEBI I SVOJIMA	26
Peti dan	27
Poštar	28
Prosinac čekamo kao prekooceanski poziv	30
Pismo u El Shatt	31
Presjedanje u Frankfurtu	32
Bolesno toplo	33
VIJESTI IZ SVIJETA	34
Veliko zimsko sniženje	35
Vijesti iz svijeta	36
Džin i tonik i paraziti	37
Ježinci	38
Andromeđa sjevernog neba	39
Halal praonica rublja	40
Video-čežnja	41
Dan u kojem nije bilo ništa novo	42
Pribor za lov i vremeplov	43
O autorici	44
Impresum	45

Najvažnijima: Tei i Gorskom

TVOJ TI GRAD NE PRISTAJE

PLAVO

Ako sad sjedneš pored mene postoji mogućnost
Da se izgubiš u horizontalnim prugama moje majice
Da ti pogledom uprljam kapke, da zamrziš sve nijanse plavog
Postoji mogućnost da ti šapnem, kao nekad zvijezde Velikom Uhu:
U ovom vremenu ima toliko prostora za neizvjesnost!
Sada golf tereni plitko dišu pod kišom svemirskog smeća
Prkosna su djeca ugasila nadu, nikoga više ne čekamo

U ovom sam vremenu samo ja ostala da ti zovem ime
Tako tiho i uz zvižduk, da se čini da te to prostranstva zovu,
Baš tebe, na kraju će me naglasak odati
Ali tebi ne smeta
Ti i dalje vjeruješ u blagu narav Valentine Tereškove
Bukete cvijeća s kojih na tlo kaplje raketno gorivo
A kada se nasmiješ, tvoje oko lansira Sputnik 1
Vezani radio valovi preliju radnička naselja
I svemirsko doba plavog može početi ponovo.

UHVATI ME FOTOGRAFIJOM

Mi smo čitale iste knjige kao djeca
Što je toliko jasno i očekivano
Da se smiješim široko kao lutka i
Nekad mislim, moje je gnijezdo u brkovima Tarkovskog
Nekad mislim, tvoj ti grad ne pristaje
Nekad kažem, kupit ću ti slatkiš na komad
Pa to i učinim, ali tako rijetko i previše je slatko
Ostaviš ga u čaši votke, a vjetar puše toliko
Da je zanjihao ove zgrade od čipke i mora, molim te

Uhvati me fotografijom, Pippi, ali nemoj da ostanem
Karlsson, nemoj da me opet bude strah, ja znam
Samo kako se piše ljubavna poezija, ništa drugo
Osim možda kako je utješan miris zavoja na ruci
Kako me plaše dupla slova
Zelena svjetla na semaforu, oguljeni bademi i
Kako je tvoje ime nalik udahu nakon što sam
S dvanaest godina roneći krivo procijenila udaljenost
I jako udarila glavom o dno broda

VIŠEKATNICE

Priča kaže da je ledina sanjala o orahu
Ali kako nije povjerila nikom, bilo je ovako:
Prvo je bila tišina i vjetar nad travkama
Pa buka, prašina, vratovi iskrenuti u nebo
Imena jedna ispod drugog, da zastaneš
Kao pred spomen-pločom
Obiteljske svađe i zimnice, sporadične sirene
Plahte, knjige, kutije hrane za ljubimce
A vrijeme je nadolazilo u tramvajima:
Svake treće godine orasi ne bi rodili
Svaka treća generacija melankolika pisala poeziju
Oči im bile na mamu
Čeljust na umivaonik u školskom wc-u
Jezik na prebijenog psa, a zna se da je
Jezik za lizanje nebitnih rana

Svako toliko mislili bi da čuju ledinu kako diše
Ali to su samo do pucanja siti miševi
Orasima velikim kao dječje srce
Igrali nogomet u drvarnici
Do dugo u noć

STARI BRAZILSKI PJESNIK

Stari brazilski pjesnik gasi zvijezde na Glavi Šećera
Kao cigarete, smiješi se dobroćudno
Kad noću liježe kraj svoje žene
On sanja djevojke smeđih očiju
Kako se, daleko od kuće
Tuširaju hladnom vodom
I drže zidove da se ne razbježe
On sanja čitavu vojsku žena
Kako sa 100s cigaretama među prstima
Čekaju crveno svjetlo na križanju
U Mini Cooperima
On sanja djevojčice
Koje su na kraju ljeta godinu starije
Tužne kao utroba trajekta
I isto tako pune tuđih života i uspomena
Stari brazilski pjesnik
Neće čitati moje pjesme
A volio je tvoje ime i još nešto u vezi tebe
Čega se ne mogu sjetiti.

JESEN NA TERASI HOTELA FONTANA

Na terasi Hotela Fontana plešu za duhove
A ti pogledavaš preko ramena kao da nekog čekaš
Jesen je ipak navratila i prozori se sklapaju u sebe
Sve s cvijećem i licima, kao slikovnice
Kesteni se rasprskavaju još u zraku
Vulgarno sjajni, naučeni na tvoje oči.

Jučer sam nazvala jer je nemir opet
Prijetio prepoloviti Korejski poluotok
Negdje ispod pupka
Dok su se moji prijatelji zaljublivali
Punih usta recitirali poeziju i kasnili na autobuse
Pa trčali za njima mokrim ulicama kroz
Gustu noć, ja se nisam ni pomakla

Otežala licem suncokreta
Noktima od rastopljenog metala
Prepunjena kao dječjački džep:
Kolovoza bez lubenica
Socijalističkih nebodera
Visoke trave spaljene ljetom
U kojoj ležiš i pretvaraš se
Da spavaš

U ZAGREBU, NEDJELJA

Sunce mog grada miješa se s tvojom kožom
Dok pričam kako ovdje žene rudara
Svake zore mole ispucalim dlanovima
Pokušavaju nam zviždati pod prozorom
A nas nema do utorka ujutro
Iako fiksni telefon još ponekad zazvoni
Ruke su zauzete za odgovor, ruke lome koru
I pričaju o cvjetovima soli gluhonijeme slikarice
Kažem: mislim da je stvar u tvojim usnama
Nikada se ne mogu do kraja sklopiti
Kao polomljeni kišobran, koliko god pazila
Namočit ću se, iako prognoza šapuće sunce
Vrane masnog i zalizanog perja
Kao dileri iz filmova devedesetih
Ravnodušno piju iz blatnih lokvi

Dok se držimo za dah
Iza zidova na porculanskim tanjurima
Mirno spavaju korice kruha

ODABIR

Odaberi:

Na stolu je starinski telefon, šalica čaja

I odrezani pramenovi kose zbog kojih se majka zabrine

Odaberi: odabir kaže kakav si, a ja te znam

Ti bi ipak najradije telefon, ali se bojiš da će zazvoniti

Pa samo čekaš da zaboravim na pitanje, da kosa naraste, da se čaj ohladi

Odaberi: devetku herc u novogodišnje jutro ili mraz na stablima trešnje

Mačku bržu od bicikla ili golog muškarca u talogu kave

Odaberi mjesto za madeže: Ja sam introvert s političkim ambicijama

Ti intelektualka niskog samopoštovanja, zato valjda i imaš ormar pun haljina

Koje nitko nije vidio, a kojima bih rado dala imena i ruku kad prelaze ulicu

Odaberi koliko ćeš jagoda nabrati iz neograđene gredice i što u meni prvo vidiš

Mladu ženu ili staricu ili samo valove kako poput djece vježbaju potpis

I odaberi što ćeš dati lijepoj Ciganki koja mi je za pivo gatala iz dlana

Da ću imati troje djece, baš kao i ti! I putovat ću, rekla je

Upoznati muškarca svog života i čitati o sebi

Ali onda je rekla, treba mi novaca, kći mi je u bolnici

A šestero naše djece skrivene u dlanovima tužno je pognulo glavu

I ušutjelo.

PJESMA PROPUŠTENIH POZIVA

Netko je već davno propucao rafalom
Zanjihani kristalni luster u restoranu
U filmu na drugom programu, a ti me
I dalje vodiš za ruku kroz visoko poljsko cvijeće
Koje tu nema što tražiti
Kao nezgrapni, prerano izrasli tinejdžeri
Na košarkaškom igralištu poslije ponoći
(što će nam uzeti? što će od nas ostati?)
I dalje me vodiš, i opet i opet svaku noć
Svaki opušak na tramvajskoj stanici, u krug
Svako čekanje u bolnici i već mislim
Ovih će ti dana pozliti
Od tog vrtuljka koji uporno navijam
I ništa rastopljeno u mom odrazu u čaši vode
Neće ti moći reći: ne boj se
Mir je javio da putuje, dolazi, avionom ili vlakom
Nisam sigurna, ne želi da itko čeka na stanici
Ne ljuti se, mir je javio da će doći
S godinama

VRIJEME MJERENO U PSIMA

Mjerimo vrijeme u psima:

Crni pas mali pas žuti pas

Njuškaju oko mog ruksaka gdje nakratko zaboravljene

Drijemaju *Černobilske molitve* i čisto donje rublje

Pokušavam ti reći da je tvoj glas

Signal za prestanak uzbune u razrovanom gradu

Ali sve o čemu pričam su pjesme

Između dvije reklame za krstarenje u časopisu, pjesme

Našvrljane na stražnjoj strani uredskih izvještaja, pjesme

Koje žele biti, a ja ih ne znam uhvatiti, kao slijepi pas

Crni pas mali pas žuti pas

Ne miluješ ni jednoga, samo mene, samo ponekad

Samo očima, zar u ovom gradu nitko ne silazi na obale

Pitaš me, propuštamo li život negdje drugdje

Skrivam li nešto od tebe u ovu travu

Je li već prošla slava svijeta i možemo li mirno sjediti

Sve dok ne pogodimo što svira u svakom od automobila u daljini

Hvala Bogu! Ni jedan avion danas ne dolazi po tebe

Danas je otac poslao jagode, danas imamo rijeku

Umjesto šampanjca i jedini koji nas pozdravljaju su

Crni pas mali pas žuti pas

I razdragani utopljenici kod mosta Mladosti

VREMENSKA PROGNOZA ZA 30.4.

Bit će to lijep dan
Bijeli će mi beton grebati stopala
U čašama od sinoć bit će sapunica i tvoje ruke
Zazivat ću ti osmijeh kroz kuhinjski prozor
Ja sam propovjednik neke sekte u Bible Beltu
Letimičnost tvojih zuba kiša je u popucalom ljetu
Ali uvijek imamo problem

- Nisam počesljana
- Guši me kravata
- Prognoza sliježe ramenima
- Vrela je voda zaparila prozor

Ja sam stručnjak za nabranje problema
S Bogom na brzom biranju
Pa ga uvijek nazovem slučajno, iz džepa
On se nikad ne ljuti
Bit će to lijep dan
Oblaci će stajati u redu za prvu pričest
Od sinoć će nam ostati vina taman dovoljno za rižoto
Tvoji će se susjedi smijati glasno i na engleskom
Čekat ćemo samo popodne i šetnju uz rijeku
Kad uho postaje skakač s mosta, elegantno svijen
I svi ustaju iz trave
Da navijaju

VODA SE DIŽE

COME ON, BABY

Marku Pavlovskom

Sve zgrade koje vidim kroz prozor su
Ili crvene ili napuštene, ali ti znaš ponešto o tome
I ti i ja imamo široke, hladne ulice
Umjesto arterija i pripadanja i komadić žara ispod glasa
Tebi je osvijetlio, meni zapeo u grlu kao riblja kost,
A ovdje već dugo ni kruh nema sredine

Nije ljubomora, vjeruj
Ali znaš li ti kako je ovdje
Kako je pišati dvadeset pet godina
Na isto mjesto i zvati to domom
Kako je zakasniti dvadeset godina za Judit
Kako je zakasniti petnaest za Brendom
Pet za Pablom i tako dalje sve dok ne postaneš
Umorna od sumpora u ustima i hladnoće
Kao da si prosinac ili siječanj

Molim te, razmisli, spakiraj se, kreni
Moj prijatelj je rekao da te na kraju svijeta
Na pješčanoj plaži dočeka debeli, nasmijani crnac
Nudi bocama hladnog piva i hoda po vodi
Tetovaže riba s njegovih podlaktica
Namiguju kada nitko ne gleda.

MARŠALLOVI OTOCI

Gorskom

Znaš li nacrtati moj glas koji ti objašnjava
Sve posljedice 66 nuklearnih testova?
Na kraju su samo ljuske pistacija na mom stolu
Neko se more zauvijek povuklo s dužnosti i
Ostavilo za sobom bezbroj sićušnih leševa suncu
Da ih do kraja popije, a u zadnje vrijeme
Moja su usta upravo tako slana i prazna

Sada valja produžiti korak dok nas put ne nanese
Na set nekog filma Roya Rogersa
Gdje se rebra mrtvog bizona pružaju u nebo
Gdje nikad ne pada kiša
Gdje se o herojstvu, ljubavi i pištoljima priča
Toliko glasno i često da ti je savršeno jasno
Da se nikome ništa ružno neće dogoditi

SVIJET ĆE ZAVRŠITI DOK SMISLIMO STIH

Kiše će požuriti oprati grad kao suosjećajni susjedi
Kuhinjske pločice nakon nesretnog slučaja.
Ja ću sve tješiti kako je svijet već odavno u reciklaži
Rekao nam je tata-pjesnik zaustavio automobil pa smo pili pivo
Pišali u travu vikali: gle, krave! kao da imamo osam
Tata-pjesnik nije se nasmiješio, valjda se sjetio moje pjesme
Gdje zazivam smak svijeta u nedjelju
Grafit DANAS JE SRIJEDA je napokon točan pa mu je lakše
Kad nas iskrca negdje uz cestu kao zadnje kurve i zaboravi naša imena
Susjedi danas neće brisati pločice u njegovoj kuhinji
Crvene od pelata za šalšu s tri glavice luka
(pržiti dok ne poprimi boju travanjskog neba prije kiše)
Odvojit će mirisne lupine za kompost i slušati dječji smijeh

On spava mirno kao da nikad nije napisao ni retka
A ja ga često zamišljam kako plače u automobilu

VANI POČINJE PRVO POLUVRIJEME LJETA I SVI URLAJU

Meni su se zacrvenjeli gležnjevi, tebi obrazi
Mrtvi psi i djeca plaču u zaključanim automobilima
Dok vreli vjetar lijepi sinuse kao salвете, reci mi
Kako ćeš ti uopće kući i gdje je to točno?

Mogla bih te prevesti biciklom
Ako je blizu Šamijine Poljske ili bliže
Možemo usput stati na četiri ili osam godišnjih doba
Saditi ciklu, žaliti je zbog korijena i nedoličnosti boje
Pa je pojesti, punih ti usta pojasniti

Kako sam počela zaboravljati onog ljeta
Kada sam zamrznula sve hobotnice iz Lucijinih pjesama
Naprtila ih u zvizdan na leđa
Šapnule su nešto o mesu i mirisu
I na prvom mi zavoju razbile glavu

Otađ je u mojoj lubanji samo moker pijesak
Teški zimski kaputi, ljudi koji su ih tamo ostavili
I sve tvoje tajne, drske školjke
Plaze jezik suncu

VODA SE DIŽE

Ove ću godine sasvim izvjesno propustiti jesenji ritualni suicid
Malih crvenih buba na prozorskoj dasci, ali ništa zato
Da je bilo nešto što se o tome trebalo dokučiti već bih to i učinila
Pa mirno pakiram samo znojnu odjeću, svoju sol
Ja rudnik sam i rudar u njemu, ja sam odgojena austrougarski
Moj dida i ja pristojno smo držali vrata lopovima
Ja imam novu osobnu iskaznicu i istu frizuru već deset godina
Ja odlazim, ponavljam iznova i iznova, već je svima dosta, ja sam hrabra
Ponavljam, ne bojim se ni dubina ni visina ni tučnjava ni kukaca
Jedino me strah da će moj novi stan imati televizor i da ću jednu večer
Prepoznati par nogu, nekoliko ulica i jednu lipu
I dubok glas će reći: Voda se diže

Voda se diže kao one godine kada je u drugom gradu
Dida držao moju tek rođenu majku
U trećem gradu slijeva na karti mojih mokrih leđa
Dok je ovaj budući grad mirno spavao na stranom jeziku
Kako to samo daleki znaju:
Život se komplicira, voda se diže
Ne boj se, gutaj, nije slana,
Ne još

OKVIR, PUNO DRVO, 18X24

Na stolu su tri peciva pa znaš da je otac došao
Fali četvrto pa znaš da je i sestra tu
Mi nemamo brata da se s njime svađamo
Oko večere, vinograda i visokog krova kuće
Mi uopće imamo malo riječi i sve su naše kuće
Od školjaka i bazilika i spavaju,
Mi se gledamo preko stola nad kojim svaku nedjelju i blagdan
Netko na Prvom Programu pušta Don't marry her but me
(kasnije saznajem da u originalu ide fuck me)
Mi skrivamo koljena i zapešća i prva dva prsta na ruci
I na kraju, kada kost napokon pronađe zubno meso
Pričamo kako je svako ljeto bilo kugla sladoleda na pločniku
Šutljivo i bijelo

Djeca plaču, netko podvikne, djeca odrastu
Zatim dolaze mravi

MAKARSKI JADRAN

Kapetan broda jučer je postao otac
I danas mu je glas promukao dok upućuje turiste
Blijede poput novina i jednako pune panike
Stavite na dlan glavu od ribe
I galeb će Vam jesti iz ruke

A ako to ne upali, sigurno imate
Malo one unutarnje strane nečijeg ramena
Ili ono Ognjenkino sparno trajavo ljeto
Koje može biti baš ovo, nije uopće bitno
Saberite sve to na dlan i ponudite galebu
Galeb će se uvrijediti jer je tako malo
I jer tako nije bilo ni u jednom filmu
Posložiti će sve svoje (a i Vaše)
U mali plavi American Tourist kovčeg
Odbiti kumstvo kapetanovom djetetu
I odletjeti bez pozdrava u novi kadar

Ako večer bude baš jako jako tiha
Možda ćete čuti sve one glave riba u njegovom želucu
Kako jedna drugu uče treptati

MALEDETTA VARBOSKA

Kolovoz se naginje nad gradić
Iz kupaćih mu gaćica proviruje cesta bijela i prašnjava
Taman da zajašeš bicikl i raspustiš kosu
Vlastiti će te mišići čuvati daljine kao brižni roditelji
Isto tako bolni i vretenasti

Na terasi kafića nema nikoga
Mogu jasno čuti kako utapaš svoju sjenu
Plodovi nara pokazuju mliječne zube
Pod pogledom krcka paučina
Tvoje umorne sandale se okreću na bok
Ne vrijedi:
Ni kad se potpuno istegneš ne možeš mi dotaći dno

Kažeš: okreni se
A ja još isprobavam izraze lica
I baš ni jedan ne odgovara prigodi

„EL CORAZÓN TIENE MÁS CUARTOS QUE UN HOTEL DE PUTAS“

Kažem: sve mi pripada

Mahovina na noćnom nebu Islanda

Srebrnina gradskog muzeja Den Haaga

Najbolji restorani u Sofiji

Obale Madrida s propuštenih satova geografije

Ali kažem i:

Tramvaji moga grada mučaju

I nekad im treba skroz od Trga

Do Maksimirske da izgovore misao

Svaku večer netko od mojih prijatelja pita:

Kuda ćemo dalje? i to se ne odnosi na birtije

Vjetar je znatizeljno dijete i okreće ih kao stranice knjige

Netko na mom ukradenom biciklu

Prelazi Most Mladosti i u džepu mu vibrira poruka

Srce ima više soba nego kurvinski hotel

Moju zastavu bez grba na balkonu preko puta

Svaku noć prelaze crveni, nervozni prsti

PISAT ĆU, OBEĆAVAM, I TEBI I SVOJIMA

PETI DAN

Zvijezde su ovdje zadnje dvije tablete
Prosute po poplavljenom podu
Aerodromske kupaonice
Pred čijim vratima naglas govore
„Mjesec je u Jarcu“ i broj svoje putovnice
Na pauzi od čekanja oni savjetuju:
„Kemijskim olovkama koje kaplju
Najbolje se crtaju avioni u raspadanju
I putovi kući“, pa se smiju
Pušači su ovdje poliglotti smrti
A ja sam sigurna, meni nitko ne može ništa
Moji su ušni i karpalni kanali već začepljeni
Lišćem, migrantima i malim patkama
Već hodam drukčije i čim uhvatim trenutak
Pisat ću, obećavam, i tebi i svojim

„Nizozemska je sivo oko novorođenčeta
I još se svašta može dogoditi“

POŠTAR

Propustit ćemo poštara, ljubavi,
Ali ja bih još tu sjedila!
Sunca je malo i ljudi su previsoki
Šminkam se svako jutro iz straha, ali
Moje su usne i dalje dvije drvene šibice
Poljubi me kad te upoznajem sa svojim kolegama
Pa i što s tim poštarom?
Mislim da su i moju sliku već pomaknuli
Iza keramičke ribe ili Biblije
Zato ne mogu zaspati
Hajdemo radije na buvljak ili naučiti curling
Hajdemo s kršćanskom mladeži na večeru
I okladiti se da nećemo misliti o roditeljima
Ne do deserta: onda ćemo se svađati
Hajde da se pretvaramo da je ovo prvi put
Da ne znaš kako je koža na mojim leđima karirana strahom
Da ne znam kako koketiraš s poštarom
Hajde da ne govorimo istim jezikom!
Reci mi na engleskom: 'How do you do?'
'Que sera, sera'
Pitaj me voli li moj otac morske plodove
I kako su mirisale majčine ruke
Dok bi mi pokrivala oči na scene seksa
Mislim da mi zubi opet rastu, ljubavi
Lovit će me zbog slonovače uskoro
Čitave bande lovokradica i zubić vila
Ostanimo tu.
Neka misle da smo već krenule dočekati
Tog tvog jebenog poštara, novi IKEA katalog
I opomenu komunalnog poduzeća
Prevarimo ih, ljubavi
Oni ne znaju da više ne osjećam svoja stopala

Ni kvačice na tekstu svojih leđa
Možda je od hladnoće? Možda zbog praznog stolca?
Ili je, možda, zbog vrećica ispod poštarovih očiju
U koje sam spremila sve što posjedujem i sad
Više ne mogu naći ništa vrijedno spomena

PROSINAC ČEKAMO KAO PREKOOCEANSKI POZIV

Jutra počinju kilom naranči na suvozačkom sjedištu

Kasnije će ih razrezati, iscijediti u sok

Ali one to ne znaju pa i dalje mirišu

Ubacuje u prvu i razmišlja o tome kako su

U Čehoslovačkoj dugo vjerovali da mjesečina

Može otupjeti oštricu britve

Pa hodali neobrijani i nevinih zapešća

Svakog punog Mjeseca

On ne zna da u mom rodnom gradu kiša

Već stotinu godina topi tornjeve katedrale

U metaforu za vrijeme ili za ljubav

Unatoč tome ne obazire se

Na anđele na kružnim tokovima

I mogućnost da se otputuje u tople krajeve

Vjeruje u milostivost povijesnog trenutka

Nikad neće preskakati leševe na ulicama

Ratom razrovanog grada,

Ni čitati upute na kutijama lijekova

Djeci za laku noć

Na oblačnom nebu, niskom horizontu i

Tamnim poljima jedino što svijetli

Bijela je košulja tvog oca

PISMO U EL SHATT

za I. B. (1928. – 2016.)

Ti uređuješ zidne novine na jeziku s drugim okusom maslina
I kad nitko ne gleda
Viriš kroz rupe što ih ostavljaju čavlići
Kao kroz ključanicu
Tamo djeca tvoje djece ubacuju satelite u koš na „suzu“
I potpisuju se tvojim imenom
Ja pišem poeziju prevodim je ne spominjem te u njoj
Pišem nekako teško, ni snijeg se ovdje ne hvata tla
Za večeru oboje objeđujemo samo konzerve
Ne ostavljaj ih na suncu jer se napuhnu kao trbuh mrtvog kita
I onda lutak u njemu plače toliko glasno
Da izgubiš apetit
Umalo nazovem kući da pitam jesmo li imali išta zajedničko
Osim teške naravi i madeža ispod oka
Pa propadnem u noć
Kao u suhi pijesak Sinaja koji ne sudjeluje u protoku vremena
Svaki put kad na jednom kraju lente vremena nema tople vode
A na drugom hladne
Pa se tražimo žedni i prljavi
Svaki put kad se negdje puca, a netko negdje uvijek puca
Ne boj se, ne mogu nam ništa
Ja te čuvam bolje nego crno-bijela fotografija
Mi smo se sakrili u daleko dok ne prođe

PRESJEDANJE U FRANKFURTU

TV ekran prestao je brojati runde boksačkog meča dok
Mladi Arapin za stolom do mene naručuje šareni sladoledni kup
Sve sa suncobranima, prskalicama, voćem i srcem od korneta
Još jedanaest škripa stolaca do polaska autobusa

Kombinacija aviona i visokih zgrada
Rastopljena je karamela i prijeti sve zaprljati
Sve pokvariti sve povezati
Ti me više ne možeš iznenaditi, Svijete
Plastične ptice i djevojčice
Satima dotiču lice ne bi li
Što više nalikovale jedna drugoj
Ne obraćaju pažnju na nas
Njihovoj se kući može i pješke
Njihovoj se kući može i bos i plešući
I zatvorenih očiju hodajući unatraške
Može se čak i ako ih ne prepoznaju na ulaznim vratima
Od čega se, kako svi znamo,
Najbrže nestaje

Još šest škripa stolaca do polaska autobusa
Krv kaplje iz oka boksača, niz lice, do ruba TV ekrana
Ravno u sladoledni kup
Dok mladi Arapin zamišljeno gricka lijevu pretkljetku
Srca od korneta

BOLESNO TOPLO

Grad me dočeka stidljiv i pretjeran
Kao da sam bila u ratu ili na brodu
A on je ostao usidjelica i sad pati od groznice
Rumenih je obraza, dršće
Ljubav ili bolest, nije bitno
Važno je razboljeti se.

Izađem na balkon
A susjedi razvodom plaše golubove
Flaširaju djecu u zelene boce
Zadnja stavka kompozicije pisana je
Za šaku i automobilsku trubu
Iz tla rastu proljetnice iskeženih zuba, svrbe ih tabani
Sve je to od fluora ili chemtrailsa
Ipak ovo nije proljeće, ovo je groznica!
Zašij usta da se ne utopiš i ne vičeš upomoć!
Javili su kako je pokopana još jedna planina
Kad se približimo vrhu ne izvlačimo šibice
Mi skačemo zajedno, kao i uvijek

Izađem na balkon
A na istoku nema Mjeseca
Pa znam da se prišuljao između antena
I sad visi tik iznad mene, strpljiv
Spreman da mi padne na glavu
Lorcina naranča

VIJESTI IZ SVIJETA

VELIKO ZIMSKO SNIŽENJE

Bože, kako samo mrzim izlaziti u ovom gradu!
Navikla na svoju tihu prazninu poslije radnog vremena
Svoj mir, požutjele zidove i vreću za prljavi veš ostavljam nerado
Kao majka alkoholičarka djecu pred Cartoon Networkom

Tako mrzim izlaziti u ovom gradu, a jednom sam, znaš
Jednom sam bila nečija uspješno izvršena operacija
Jednom su rekli da mi treba oprati usta sapunicom
Jednom sam se izgubila na dva tjedna u vlastitoj sobi
Jednom sam ostala sjediti u kafiću
Dok je oluja izlazila iz umivaonika i ulazila u moje tenisice
I nazvala te mrtva hladna u pet ujutro, kao: „Šta ima?“

A sad se čini da je potrebno još samo
Jedno ovakvo popodne tužnije od estonske zastave
I past ću na koljena i zamoliti:
Daj mi život dežurne ljekarne na otoku
Gdje se uglavnom ne događa ništa
A ako se i dogodi, moglo se i svršit gore!
Daj da kroz mene prolaze vijesti s radija
(kad čuješ riječ akvatorij znaš da se netko utopio)
I ptice, onakve kako ih crtaju djeca
3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3
Čitavo jato njih, daj mi to, Bože
Jer meni se već tri dana plače na okus karamele
A ne znam zašto

VIJESTI IZ SVIJETA

Jata kompliciranih brada guraju kolica
U kojima ispod siječanskog sunca
Drijemaju gitare, lijekovi za rak i svemirski brodovi
Kakva lutrija, sunčana nedjelja na sjeveru!
Tanke se tetive svjetla rastežu preko kanala
I danas sigurno nitko neće plakati u kupaonici
Ili se sjetiti djedova tamo negdje
Gdje ljudi piju kao da žele nešto u sebi istopiti
Kako se tope statue i crkvena zvona pred bitke

Sa svojim prozirnim ženama brojat će gradove u kojima je sada ljeto
Gradove koje će pričvrstiti magnetom na frižider i nazivati po njima djecu
Obećat će im kupiti zlatnu ribicu da do vijeka pliva besposlena
U propisanom akvariju u kutu dnevne sobe
Iz kojeg se nema potrebe iskočiti
Danas valja uživati
Sutra će već kiša, jer i to je ovdje po propisu
Tvrde će kapi udarati o prozore, asfaltirane ceste i ljude
Kao da tisuću novinara tipka vijesti na računalu
O zemlji tamo negdje u kojoj je izbio građanski rat
I sad su svima propale karte za godišnji odmor

DŽIN I TONIK I PARAZITI

Sjedim na terasi u potkošulji
I slušam kako se u frižideru kruti led
Više ga stavljam na natučene dijelove svog kartonskog tijela
Nego u recimo džin i tonik
Kažu kako u Meksiku nikako ne smiješ naručiti piće s ledom
Zbog smrznutih parazita koji samo čekaju tvoju toplinu
Da ti se uvuku u mozak, deformiraju nerođenu djecu
Pa više nikad ne možeš napisati pjesmu niti naručiti piće
Ali ovdje led nije opasan, najgore što se može dogoditi
Jest da te podsjeti na oči domorodaca
Kad se onako upilje u moje pretamne
I u njima traže izbjeglice i izbijene zube
Vijesti u sedam
A dovoljno je citirati mog prijatelja iz aparata za fliper:
„Takvi kao ti umiru od prehlade“

Ipak nemam srca misliti o tome sada
Dva sata prije zalaska sunca, s lokvicom pod zapešćem
I bez kapi alkohola u sebi
Umjesto toga želim da znaš
Kako je jedan stih upravo pogrešno zazvučao
Kao miris svjetla u tvojoj kosi
I veličanstveno mi zapeo između gornjih jedinica

JEŽINCI

Debeli dječak na autobusnoj stanici
Pleše na sirene hitne pomoći, udara se rukom
Udara me nogom, majka se ispričava pločniku
Oči su mi zaglavile ispod obrva
Jezik kod slomljenog zuba
Izgledam opasno, izgledam glupo

Da sakrijem lice sagnem se zavezati vezice
Pa shvatim da sam bosa
S tri bodlje ježinca u svakom stopalu
Baš tamo gdje se po tradicionalnoj kineskoj medicini
Nalazi centar za želudac
Kad autobus napokon dođe, nitko ne sjeda do mene
Double-deckeri ne dolaze s vrećicama za povraćanje

Pitaš: kako sam? Pišem li što?
Moja poezija je debeli dječak bez osjećaja za ritam
Moja je jakna nepropusna
Moji su dani ispunjeni, prolaze me nježno
U toplim uredima i pubovima koji se zatvaraju u 11
I sve je dobro, sve je daleko
Sve je kako sam zamislila

ANDROMEDA SJEVERNOG NEBA

Donedavno, moje je srce pumpalo bogatu, gustu juhu
Što sam je dijelila manje sretnima na večerima poezije
Jedi dok je toplo, dušo

A sad moj jezik ničemu ne vrijedi i u vlaku mogu pričati o vremenu
Koje stvarno ne pada toliko često, dobro prikucano
Mogu pričati proste viceve, mogu se i pomoliti ako baš treba:
Tako ptice koračaju po oblacima.

Zatvorim oči i brojim sve tablete za smirenje progutane večeras
One zalivene alkoholom vrijede dva boda, progutane na suho tri
Stand-up komičari i psihijatri plaču u vlastito rame čekajući javni prijevoz
Zaboravili su da sve stane u prostor između breskvi i boksačkih rukavica

Ponekad poželim rastavljati stvari
Doći do srca maničnog radnika u okviru uredskog prozora
Do ranog rujna što se mekša u mojoj zdjelici žitarica
Do pete čizama koje su nagazile melodiju u *A Hazy Shade of Winter*
Makar tamo nečega mora biti

Ubuduće
Od tebe do mene
Samo duljina koju dvogodišnjak može pretrčati a da ne padne
Ili manje

HALAL PRAONICA RUBLJA

Vlasnica radnje s mobitelom zataknutim u hidžab
Glačalom na paru diše u beskrajnu plahu
Jedan od onih jezika srebrnih kunića u minskim poljima
Ne obazire se na mene, već se znamo, wash and dry
Don't fold, seven pounds and thank you
(Ona me zove Elena
Gazdarica me zove Lina
Novine u domovini me zovu Lara
A najviše se bojim da me ti prestaneš zvati)

Kući
Ispuštam vreću toplog rublja iz zagrljaja
I zaključavam vrata s tolikim guštom
Kao da sam se ostavila s druge strane
Praonica gasi svjetla
A dobro odgojeni avioni i jata gusaka namiguju
Kažu da je na nebu sve u redu
Mi na zemlji, jebiga, još moramo pričekati

VIDEO-ČEŽNJA

Vozači Ubera, roštilj-majstori i domari
U čistim košuljama ispod plastičnih vjetrovki
Vikendom zauzimaju pozicije na klupama
Par tisuća kilometara stane od ramena do zapešća
Na ekranu žene prostiru osmijehe
Zaciče i neka djeca iz telefona, poplaše labudove
Iz očiju se toči čokoladno mlijeko
Mlađi izbrijani do tjemena, stariji ćelavi do istoga
Ometaju jedni drugima signal, traže savršen kadar
Najzelenije drvo za kulise
Najfinije ulje za motor, pljeskavice i šarke na vratima
Najtiši uzdah dok ton hvata zalet:

Poslao si nam kišu, tata
Poslao si nam kišu, brate
Poslao si nam kišu, sine
Poslao si nam kišu, dragi

Možda proklja ili procvate nešto
Čije ću vas ime naučiti kad se vratim.

DAN U KOJEM NIJE BILO NIŠTA NOVO

Iz klinca na podu muzeja veselo se smiju uravnoteženi školski obroci
Otac ga uči da se umjetnost gleda i ne ometa
Hoću ti reći: „Ne starimo po godinama nego po pogreškama“
Ali osjetim kako mi pigment kose kaplje za ovratnik
Kako mi nokti postaju lomni, leđa pognuta
Pa gledam i ne ometam

Sve je isto kao i uvijek
Mlađe se sestre iskradaju kroz prozor
Puše u kupaonici i udaju se tek nakon nas
Mrki medvjedi jedni drugima griju hladne šape
I gutaju strast ka odlasku premorenih lososa
Umjesto zvijezda kojima je lijeno izaći

Sve je isto kao i uvijek
Navečer će umjesto nas na plahtama biti isprepletene
Dva para muzejskih slušalica i govorit će:
„oko dvjesto staklenih predmeta u ovim prostorijama“
„s osam granata koje su počinile priličnu štetu“
„nakon čega je sve prekrilo more“
„dodite nam opet“

PRIBOR ZA LOV I VREMEPLOV

Tužni katolici čekaju srpanj da se rode
Iza bijelih stražnjih vrata i na stepenicama knjižnice
S priborom za lov i vremeplov ispod jastuka

I onda četvrt vijeka poslije
Majke na konopac ponosno vješaju
Karirane košulje sportske grudnjake i majice bendova
Dok se oni kojima pripadaju
Goli igraju kauboja i Indijanaca
Kauboji zubima izrezuju oblake u konje s kojih kaplje
Indijanci piju kolonjsku vodu i spavaju pored autoputa
Pogledavaju se ispod oka, ali ne izlaze iz uloga
Sve češće usklade korake
Plate zakasninu za sve posuđene knjige
I više ih nema
Pred zalazak majke skupljaju odjeću s konopca
Privijaju je uz prsa i grle dok ne iscuri toplina

Vratit će se kad isteče Kronika dana
Kad prestane tinitus od zračne opasnosti i večernje propovijedi
Zalazak će povratiti u mlazu sve kiselo vrijeme
Ispljunuti natrag i konje i jahače
Pravo u njihovo krilo

Tako misle majke i navlače zastore
Kako nitko s ulice ne bi zamijenio njihovu budnost
Za čekanje

Lana Bojanić

Rođena 1992. u Zagrebu. Diplomirala psihologiju na Filozofskom Fakultetu u Zagrebu i kliničku psihologiju na Utrechtskom Sveučilištu u Nizozemskoj. Poeziju i prozu objavljivala je u mnogim časopisima i zbornicima, kao i na portalima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Dobitnica je prve nagrade Ulaznica za poeziju 2017. i nagrade Na vrh jezika za najbolji poetski rukopis za 2018. godinu. Osnivačica je Književne grupe 90+ koja je djelovala od 2015. do 2019. te je jedna od autorica uvrštenih u njihov zbornik poezije i proze *Netko podvikne, djeca odrastu*, objavljen 2018. Živi i radi u Manchesteru, Ujedinjeno kraljevstvo.

Objavila: *Pribor za lov i vremeplov* (poezija, 2020).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 91

Lana Bojanić

PRIBOR ZA LOV I VREMEPLOV

drugo izdanje

© 2026 Lana Bojanić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2026

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Glavni urednik

Krešimir Pintarić

Urednik

Davor Ivankovac

Fotografija

Dishan Lathiya / Pexels.com

Objavljeno

15. veljače 2026.

ISBN 978-953-374-420-9 (HTML)

ISBN 978-953-374-421-6 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-422-3 (PDF)

Prvo izdanje

Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2020.

Knjiga je objavljena uz financijsku podršku Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Grada Zagreba. Mišljenja izražena u ovoj knjizi odražavaju isključivo mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajališta ustanova koje pružaju financijsku podršku.